

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Skolenhet 1 Campus Mölnåls

2020-01-01 - 2020-12-31

2020-02-28
Joakim Ryttsén

Innehållsförteckning

1	Grunduppgifter	3
2	Utvärdering av förra årets plan	4
3	Främjande arbete	5
4	Kartläggning	6
5	Förebyggande arbete	8
6	Rutiner för att uppmärksamma och utreda fall av kränkande behandling	9
7	Aktuella bestämmelser och definitioner	11

1 Grunduppgifter

Skolans namn: Campus Mölndal Skolenhet 1

Ansvarig rektor: Joakim Ryttsén

Vår vision: Varje elev och anställd vid Vuxenutbildning Mölndal ska känna sig trygg och mötas av respekt för den man är. Den dagliga verksamheten ska främja likabehandling och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Elevernas delaktighet sker via elevenkät, elevråd/kursråd, elevintervjuer, samt i kontakt med andra elever och personal.

Personalens delaktighet sker genom presentation och bearbetning under APT.

Förankring av planen: Efter bearbetning av planen ska elever på lektioner informeras om planen. Nya elever får information om planen i samband med kursstart. Planen finns även tillgänglig på skolans hemsida och vara tillgänglig på skolans lärplattform it's learning.

Det finns även en förkortad version med enklare språk tillgänglig för eleverna och översättning av denna förkortade version till några av de vanligaste språken är under utarbetning.

2 Utvärdering av förra årets plan

Beskrivning av hur fjolårets plan utvärderats:

Likabehandlingsplanen för hela Campus Mölndal 2018 innehöll tre åtgärder. Den första var att alla elever ska känna till likabehandlingsplanen. Den andra var att alla elever ska veta vart de vänder sig om de känner sig kränkta eller illa behandlade och den tredje behandlade målet att inga elever ska känna sig kränkta eller illa behandlade.

Resultat av utvärdering av fjolårets plan:

Elevenkäten som gjordes under november månad 2018 visar, att allt för många elever inte känner till likabehandlingsplanen och inte heller känner till vart de ska vända sig om de känner sig kränkta eller illa behandlade. Det finns ett litet antal elever som känner sig illa behandlade av lärare, annan personal eller andra elever.

Vår strävan är en noll-vision avseende kränkningar och därför ser vi, trots att endast ett fåtal elever upplever kränkningar, att vi måste arbeta vidare för att närma oss vårt mål om en skola fri från kränkande behandling.

Resultatet av elevenkäten visar dessutom på att elever som inte behandlas inte heller vet vart de ska vända sig för att få hjälp.

Alltför få elever vet dessutom om att skolan arbetar med en likabehandlingsplan.

Vi behöver förbättra vårt arbete med att informera om frågan, eftersom de insatser som gjorts under året inte har givit avsedd effekt.

Framtagande av en förkortad likabehandlingsplan är utförd, men det är tydligt att den behöver översättas till de vanligaste språken.

3 Främjande arbete

Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla på skolan och inkluderar både personal och elever. Med utgångspunkt i vuxenutbildningens värdegrund bidrar personal och elever till en god arbetsmiljö i våra verksamheter samt visar respekt för varje enskild individ och utgår från ett demokratiskt förhållningssätt.

Det är rektor som ansvarar för att personal och elever känner till planens innehåll och att det förankras i arbetet på skolan.

Både elever och personal ska känna till våra rutiner för att uppmärksamma och utreda ett fall.

Skolans insatser för att främja lika rättigheter och möjligheter:

Campus Mölndal är en mångkulturell verksamhet. Inom vuxenutbildning är utbildningen individanpassad och undervisningens innehåll kan variera i längd och innehåll. Det ingår i våra utbildningar kurser, bl.a. undervisning i svenska för invandrare och våra yrkesutbildningar, där diskussioner och reflekterande frågor ger möjlighet till att gestalta människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor.

Vid kursstart ska samtliga elever informeras om plan mot diskriminering och kränkande behandling. Eleverna ska då även informeras om våra rutiner för att uppmärksamma och utreda eventuella fall.

Frågor som likabehandling, mänskliga rättigheter och demokratisk värdegrund ingår som en naturlig och integrerad del i undervisningen.

4 Kartläggning

Kartläggningsmetod

- Elevenkäter för elever inom den gymnasiala vuxenutbildningen.

Hur har elever involverats i kartläggningen:

Vi har använt en elevenkät gjord av Indikator, Institutet för Kvalitetsindikatorer, som underlag för vår kartläggning. Enkäten genomfördes under veckorna 45-47 2018 och omfattade för skolenhet 1 elever inom fristående gymnasiala kurser, likväl som elever på gymnasiala yrkesutbildningar med och utan språkstöd. Undersökningen skedde med hjälp av en digital enkät som eleverna fick fylla i. Elever på språkstödsutbildningar fick stöd på plats för att förstå frågor och hjälp att fylla i. Elevenkäten har genomförts årligen sedan 2014.

Svarsfrekvensen är sammanräknad med elever från grundläggande utbildning (Skolenhet 2). 2018 var den sammanräknade svarsfrekvensen 62 %, en ökning av svarsfrekvensen jämfört 2017 med 6 procentenheter. Att svarsfrekvensen har ökat beror främst på det stöd som elever på språkstödsutbildningar fick vid avsatt tillfälle. Sammantaget har 239 elever på gymnasial nivå besvarat enkäten.

Hur har personalen involverats i kartläggningen:

Personalen delges resultatet av elevenkäten på APT och enkäten läggs också ut på lärplattformen It's Learning. Kartläggningen ligger till grund för arbetet med likabehandlingsmoment i undervisningen.

Resultat och analys av kartläggning:

Till skillnad från föregående år har vi i enkäten för 2018 kunnat särskilja elever som läser på grundläggande nivå från elever som läser på gymnasial nivå, undantaget den sammanräknade svarsfrekvensen. Detta gör att vi får en bättre bild av vad eleverna som läser på just gymnasial nivå tycker, men nackdelen är att vi inte kan jämföra med föregående års resultat.

I undersökningen finns frågor som gäller likabehandling. 85 % av de svarande på gymnasial nivå (203 av 239 elever) anger att de *inte* har känt sig kränkta eller illa behandlade under sin studietid. 12 elever (5 %) anger att de känt sig kränkta eller illa behandlade genom ord, 2 elever (1 %) genom uteslutning ur en grupp, medan 21 elever (9 %) inte velat besvara frågan.

Av alla elever på gymnasial nivå som svarat på enkäten var det alltså 14 elever (6 %) som ansåg sig blivit kränkta eller illa behandlade. Åtta av dessa svarar att de blivit illa behandlade av lärare, en av annan personal, två av annan elev, medan tre personer inte ville svara.

Nuvarande rektor har varit ansvarig för skolenheten sedan augusti 2018. Rektors ansvar är skyndsamt tillse att en utredning görs då fall av kränkningar kommer till rektors kännedom. Under tiden sedan augusti 2018 har inte något fall av kränkningar kommit till rektors kännedom, trots att 14 personer i enkäten uppger att de upplevt sådana situationer. Ett rimligt antagande är att fall av elever som upplevt sig kränkta eller illa behandlade förekommer under hela året och därmed borde rektor fått vetskap om dessa förhållanden. Eftersom det inte är så måste vi dra slutsatsen att elever inte har tillräcklig kännedom om hur man går tillväga för att rapportera sådana händelser.

21 personer vill i enkäten inte heller svara på frågan om de upplevt sig kränkta eller illa behandlade. Personalens samlade analys är att det i denna grupp sannolikt döljer sig fler fall av kränkningar eller dålig behandling.

En positiv aspekt är ändå att majoriteten av de elever som uppger att de blivit kränkta eller illa behandlade, uppger att det skett vid ett enstaka tillfälle. Händelserna är alltså oftast av engångskaraktär.

Slutligen ser vi att knappt hälften av eleverna på gymnasial nivå inom vuxenutbildningen uppger att de känner till Planen mot diskriminering och kränkande behandling, Likabehandlingsplanen. En påfallande låg andel utifrån ambitionen med vårt främjande arbete.

Slutsatser

Det arbete som under 2018 har bedrivits på likabehandlingsområdet har tyvärr inte varit tillräckligt framgångsrikt. Andelen elever som känner sig kränkta har inte minskat. Dessutom vet inte eleverna vart de ska vända sig om de känner sig illa behandlade, eftersom det till rektor inte kommer in några anmälningar från elever. Vi behöver som organisation bli mycket bättre på detta område. Inga elever på Campus Mölndal ska behöva känna sig kränkta eller illa behandlade.

5 Förebyggande arbete

Åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling

- Mål: Alla elever ska känna till likabehandlingsplanen.
- Insats: Varje lärare tar ansvar för att i inledningen av varje kurs säkerställa att alla elever fått ta del av Likabehandlingsplanen och hur den går att hitta på t.ex. skolans hemsida.
- Ansvarig: Lärarna
- Datum: 2019

Åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling

- Mål: Alla elever ska veta vart de ska vända sig om de känner sig kränkta eller illa behandlade.
- Insats: Förtydligad information gällande Likabehandlingsplanen och rutiner vid kränkningar i samband med kursstart, på lärplattformen, och i studerandehandboken.
- Ansvarig: Rektor
- Datum: 2019

Åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling

- Mål: Inga elever ska känna sig kränkta eller illa behandlade
- Insats: Likabehandling ska vara ett stående inslag i undervisningen. Det arbete som tidigare gjorts av en lärare som numera inte finns kvar inom organisationen ska arbetslagen ansvara för att återupprätta.
- Ansvarig: Lärarna
- Datum: 2019

Åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling

- Mål: Alla elever ska känna till likabehandlingsplanen.
- Insats: Den förkortade likabehandlingsplanen ska översättas till de vanligaste språken för att fler ska kunna förstå den.
- Ansvarig: Rektor och lärare
- Datum: 2019

6 Rutiner för att uppmärksamma och utreda fall av kränkande behandling

Alla elever har rätt att inte bli utsatta för kränkande behandling. Det är huvudmannen som har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkningar i verksamheten. Huvudmannen ska därför ha system för hur en anmälan om trakasserier eller kränkande behandling ska göras så att den kommer såväl rektorn som huvudmannen till del.

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som kan krävas för att förhindra förekomsten av kränkande behandling i framtiden.

6 kap. 10 §

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

Utifrån det ovan nämnda ska anmälningar om kränkande därför behandlas enligt den här rutinen.

- Om en elev kontaktar någon av skolans personal med information om att eleven upplever sig utsatt för kränkningar av något slag ska den av personalen som tar emot informationen av eleven anmäla detta vidare till rektor.
- På samma sätt ska någon i skolans personal som uppmärksammar att en elev utsätts för kränkningar anmäla det till rektor.
- Rektor ska anmäla till huvudmannen att en elev upplever sig utsatt för kränkningar.
- Huvudmannen ska skyndsamt utreda situationen. Huvudmannen identifierar vilken typ av kränkningar som förekommit och ställer kontrollfrågor utifrån det regelverk som finns. Huvudmannen söker särskilt efter konkreta exempel på handlingar, ageranden eller beteenden och gör en analys och bedömning utifrån

detta. Huvudmannen ska under utredningen av kränkande behandling samarbeta med rektor samt personal som kan ha kännedom om situationen.

- När huvudmannens utredning är klar ska samtal hållas med den eller de som utfört de kränkande handlingarna. Centralt för samtalet är att det ska vara helt klart för en elev eller anställd att skolan inte accepterar beteenden och ageranden som kan uppfattas som kränkande.
- Den elev som utsatts för kränkande behandling ska erbjudas det stöd och den hjälp som behövs för att eleven ska uppleva trygghet och studiero på skolan.
- Samtliga åtgärder som vidtas utifrån utredningen ska dokumenteras och följas upp.

Notera: Om den som utsätter eleven för kränkande behandling är en eller flera andra elever kan det vara aktuellt att vidta disciplinära åtgärder mot den eller de eleverna. Det ska också påminnas om att lärare eller rektor får och ska vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Det kan t.ex. vara att bryta upp pågående kränkande behandling.

7 Aktuella bestämmelser och definitioner

Lagstiftningen om förbud mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av barn och elever i skolan tar fasta på barns och elevers rätt till en trygg skolgång fri från alla former av kränkningar och missgynnanden. Då är det viktigt att personal och elever också känner till vad diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är:

Förbud mot diskriminering och trakasserier regleras i diskrimineringslagen, medan förbud mot kränkande behandling regleras i skollagen. Personal på skolan har anmälningsplikt och förbud mot att diskriminera och kränka elever finns.

De styrdokument som dokumentet utgår från är:

- Skollagen (2010:800) 6 kap 1-16 §§ samt 1 kap 4-5 §§ samt 8-9 §§
Diskrimineringslagen (2008:567) 1–4 kap
- Skolverkets allmänna råd om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Definitioner

Direkt diskriminering:

innebär att en elev missgynnas genom att behandlas sämre än en annan elev behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om det har samband med elevens kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Exempel: En elev nekas att vara med i en tävling på grund av att han eller hon är tjej eller kille.

Indirekt diskriminering:

innebär att en elev missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder. Detta gäller dock inte om bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Exempel: En lärare betonar ensidigt den ena eller andra redovisningsformen i undervisningen som innebär att elever med funktionsnedsättning inte får tillfälle att redovisa sina kunskaper fullt ut.

Bristande tillgänglighet:

Att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse.

Exempel: Att en elev inte ges de hjälpmedel som den behöver eller att matsalen är belägen på en plats som förhindrar att samtliga elever ges tillgång till den.

Trakasserier:

Trakasserier innebär ett uppträdande/agerande som kränker en elevs värdighet och som har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Exempel: En elev yttrar sig nedlåtande om en annan elev kopplat till hans eller hennes religiösa rutiner.

Sexuella trakasserier:

Innebär ett uppträdande/agerande av sexuell natur som kränker en elevs värdighet.

Exempel: En elev yttrar sig nedlåtande om en annan elev kopplat till sexuella anspelningar.

Instruktioner att diskriminera:

En person i ledande ställning får inte ge order eller instruera om att någon elev ska diskrimineras.

Exempel: En lärare antyder vid överlämning av en kurs till en annan lärare att en elev som skulle behöva särskilt stöd inte bör ges särskilt stöd med hänvisning att eleven inte tagit emot stödet tidigare.

Diskrimineringsgrunder

- **Kön:** Kvinna eller man. Även transsexuella personer omfattas av diskrimineringsgrunden.
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck:** någon identifierar sig som kvinna eller man eller ger uttryck för att tillhöra ett annat kön genom sin klädsel eller annat uttrycksmedel.

- **Etnisk tillhörighet:** tillhörighet till en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg.
- **Religion/annan trosuppfattning:** livsstilsingripande tro på en högre ickevärldslig makt eller en gud, exempelvis islam eller kristendom (religion), buddism, eller avsaknad av tro på en sådan högre makt eller gud, ateism (annan trosuppfattning).
- **Funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
- **Sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
- **Ålder:** uppnådd levnadslängd.

Kränkande behandling

Avser ett uppträdande/agerande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Exempel: en grupp elever sprider nedsättande rykten, förlöjligar eller fryser ute andra elever. Kränkningar kan också ske genom e-postmeddelanden, SMS eller liknande. Det kan även vara att man blir retad för hur man ser ut, att man är blyg eller anses annorlunda.